

Ζάκρος

Ο χώρος ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Είναι επισκέψιμος με εισιτήριο. Το ανάκτορο της Ζάκρου είναι το τέταρτο σε μέγεθος της Μινωικής Κρήτης. Βρισκόταν σε σημαντικό λιμάνι και ήταν κέντρο εμπορικών ανταλλαγών με τις χώρες της Ανατολής, όπως φαίνεται από τα ευρήματα (χαυλιόδοντες ελέφαντα, φαγεντιανή, χαλκός κλπ), αλλά και κέντρο διοίκησης, θρησκείας και εμπορίου. Το περιστοίχιζε οικισμός. Ο χώρος διατηρεί το αρχικό φυσικό περιβάλλον αφού δε γίνεται σύγχρονη οικοδόμηση, εκτός από κάποιες καλλιέργειες.

Στο «Φαράγγι των Νεκρών», που φθάνει από την Πάνω Ζάκρο στην Κάτω, ερευνήθηκαν ταφές σε σπήλαια στις πλαγιές του. Τα ευρήματα της Ζάκρου εκτίθενται στο Μουσείο Ηρακλείου ενώ μερικά υπάρχουν στο Μουσείο Σητείας και Αγίου Νικολάου.

Το ανάκτορο που είναι ορατό σήμερα στη Ζάκρο ανήκει στην Υστερομινωική Ι Β φάση (1550- 1450 π.Χ.) και καταστράφηκε όπως και τα άλλα ανάκτορα της Μινωικής Κρήτης, γύρω στο 1450 π.Χ.

Ζάκρος, το μινωικό ανάκτορο.

Πετράς

Χώρος περικλειστος που ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Σε χαμηλό λόφο κοντά στη θάλασσα αναπτύχθηκε ένα μινωικό ανακτορικό κέντρο με

κεντρικό κτήριο στην κορυφή του λόφου που χρονολογείται ήδη από την Παλαιολιθική εποχή. Ήκμασε ιδιαίτερα κατά τους Νεολιθικούς Χρόνους και καταστράφηκε στο τέλος της εποχής αυτής γύρω στο 1450 π.Χ.

Πετράς, το μινωικό ανάκτορο.

Γουρνιά

Ανασκαμμένος χώρος που ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Είσοδος με εισιτήριο. Στα Γουρνιά υπάρχει ένας χαρακτηριστικός μινωικός οικισμός. Το μεγαλύτερο μέρος των ορατών κτηρίων ανήκουν στη Νεολιθική εποχή.

Ο οικισμός έχει ιδρυθεί σε χαμηλό λόφο κοντά στη θάλασσα. Στην κορυφή του λόφου υπάρχει ανακτορικό κτήριο με αυλή που διαθέτει **μικρό θεατρικό χώρο**. Ο οικισμός και το ανακτορικό κτήριο καταστράφηκαν γύρω στο 1450 π.Χ. Αργότερα, ιδρύθηκε πάνω στα ερείπια ιερό του 13^{ου} αιώνα π.Χ. με χαρακτηριστικά ειδώλια και σκεύη που βρίσκονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου.

Γουρνιά, ο θεατρικός χώρος.

Σίσι

Απαλλοτριωμένος περικλειστος λόφος που ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Προς το παρόν δεν είναι επισκέψιμος. Στον λόφο υπάρχει μινωικός οικισμός. Έχει βρεθεί κεντρικό κτήριο ανακτορικού χαρακτήρα της Νεοανακτορικής εποχής (1700- 1450 π.Χ.).

Μάλια

Περίκλειστος αρχαιολογικός χώρος που ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Είσοδος με εισιτήριο.

Στην μικρή παραλιακή πεδιάδα κοντά στη βόρεια ακτή της Κρήτης, πάνω σε χαμηλό βραχώδες έζαρμα, έχει κτιστεί το μινωικό ανάκτορο των Μαλίων. Κοντά στο ανάκτορο πρέπει να υπήρχε ένα σημαντικό λιμάνι. Είναι το τρίτο σε μέγεθος μινωικό ανάκτορο της Κρήτης.

Το αρχαίο όνομα είναι άγνωστο. Υποτίθεται ότι στη θέση αυτή βρισκόταν η Μίλατος με βασιλιά το Σαρπηδόνα, γιο του Δία και της Ευρώπης και νεότερο αδερφό του Μίνωα.

Το ανάκτορο χτίστηκε για πρώτη φορά γύρω στο 1900 π.Χ. και καταστράφηκε το 1700 π.Χ. μαζί με άλλα πρώτα ανακτορικά κέντρα της

Κρήτης. Ξαναχτίστηκε μετά το 1700 π.Χ. στην ίδια θέση, για να καταστραφεί και πάλι το 1450 π.Χ.

Το ανάκτορο αποτελούσε το κέντρο ολόκληρης της μινωικής πόλης που υπάρχει γύρω του. Έχουν ερευνηθεί συνοικίες της μινωικής πόλης που εκτείνονται σε μικρή απόσταση από αυτό.

Το μεγαλύτερο μέρος των ορατών σήμερα ερειπίων ανήκει στο νεοανακτορικό συγκρότημα, ενώ από το πρώτο ανάκτορο σώζεται τμήμα του στα βορειοδυτικά το λεγόμενο “Quartier Mu”. Η πρόσβαση στο ανάκτορο γίνεται σήμερα από την πλακόστρωτη δυτική αυλή, την οποία διασχίζουν ελαφρά υπερυψωμένοι διάδρομοι, οι λεγόμενοι «πομπικοί δρόμοι». Το ανάκτορο των Μαλίων χαρακτηρίζεται από τη μεγάλη κεντρική αυλή, τους φωταγωγούς, τα πολύθυρα και τις μνημειακές προσόψεις.

Το ανάκτορο των Μαλίων δε φαίνεται να διαθέτε συντεταγμένο θεατρικό χώρο. Ωστόσο, μεγάλη κλίμακα, από την οποία διατηρούνται τέσσερα σκαλοπάτια, ίσως χρησίμευε και **ως χώρος θέασης** για τις εκδηλώσεις που τελούνταν στην αυλή, κάτι αντίστοιχο των **θεατρικών χώρων** των άλλων ανακτόρων.

Μάλια, η κεντρική αυλή.

Γαλατάς

Χώρος περιφραγμένος, μη επισκέψιμος, που ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Βρίσκεται σε λόφο της επαρχίας Πεδιάδος που ονομάζεται Γαλατιανή Κεφάλαια. Εκεί έχει έρθει στο φως μινωικό ανάκτορο Νεοανακτορικής εποχής και γύρω του τμήματα σημαντικού οικισμού. Χαρακτηριστική είναι η εντυπωσιακή κεντρική αυλή.

Γαλατάς, η κεντρική αυλή.

Κνωσός

Χώρος περικλειστος που ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Είσοδος με εισιτήριο. Το μινωικό ανάκτορο είναι ο κύριος επισκέψιμος χώρος της Κνωσού.

Τα παλαιότερα ίχνη κατοίκησης στο χώρο του ανακτόρου ανάγονται στη Νεολιθική εποχή (7000-3000 π.Χ.). Η κατοίκηση συνεχίζεται στην Προανακτορική περίοδο (3000-1900 π.Χ.), στο τέλος της οποίας ο χώρος ισοπεδώνεται για την ανέγερση ενός μεγάλου ανακτόρου. Το πρώτο αυτό ανάκτορο της Παλαιοανακτορικής εποχής καταστρέφεται, πιθανότατα από σεισμό, το 1700 π.Χ. περίπου. Δεύτερο, μεγαλοπρεπέστερο ανάκτορο ανεγείρεται πάνω στα ερείπια του παλαιού. Μετά από μερική καταστροφή γύρω στο 1450 π.Χ., οι Μυκηναίοι εγκαθίστανται στην Κνωσό. Το ανάκτορο καταστρέφεται οριστικά περί το 1380 π.Χ. από μεγάλη πυρκαγιά.

Στο ανάκτορο της Κνωσού έχουν γίνει ευρείας έκτασης αναστηλώσεις από τον ανασκαφέα Sir Arthur Evans. Ήταν πολυόροφο και κάλυπτε έκταση 20.000 τ.μ. Εντύπωση προκαλούν η ποικιλία των δομικών υλικών, τα χρωματιστά κονιάματα, οι ορθομαρμαρώσεις και οι τοιχογραφίες που κοσμούν δωμάτια και διαδρόμους. Τις υψηλές τεχνικές γνώσεις των Μινωιτών επιβεβαιώνουν πρωτότυπες αρχιτεκτονικές και κατασκευαστικές επινοήσεις, όπως οι φωταγωγοί και τα πολύθυρα, η χρήση κατακόρυφων δοκαριών για ενίσχυση της τοιχοποιίας, καθώς και το σύνθετο αποχετευτικό και υδρευτικό δίκτυο.

Μεγάλος λιθόστρωτος πομπικός δρόμος, ο Βασιλικός Δρόμος, οδηγούσε από το Μικρό Ανάκτορο και την πόλη στη βορειοδυτική γωνία του ανακτόρου, όπου διαμορφώνεται ο γνωστός υπαίθριος **θεατρικός χώρος**.

Τα πολυάριθμα, εξαιρετικής τέχνης, ευρήματα από το ανάκτορο, αγγεία, σκεύη, ειδώλια, το αρχείο πινακίδων της Γραμμικής Β γραφής, καθώς και τα πρωτότυπα των τοιχογραφιών, φυλάσσονται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ηρακλείου.

Πρόσφατες ανασκαφές αποκάλυψαν στο λόφο πάνω από το ανάκτορο το Θρησκευτικό Κέντρο της Πόλης της Κνωσού, με εξαιρετικά ευρήματα τα οποία παρουσιάστηκαν πρόσφατα στο Μουσείο Κυκλαδικής Τέχνης στα πλαίσια της έκθεσης Κρήτη- Αναδυόμενες Πόλεις. Υπάρχει έτοιμη χρηματοδότηση για την εξαγορά του σχετικού χώρου υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου, οπότε ο σημαντικός αυτός χώρος μπορεί να ενταχθεί στα πλαίσια των δράσεων σχετικών με τα μινωικά ανάκτορα.

Κνωσός, ο θεατρικός χώρος.

Αρχάνες- Τουρκογειτονιά

Περιφραγμένος αρχαιολογικός χώρος, μη επισκέψιμος. Το κτηριακό συγκρότημα που ήρθε στο φως στην Τουρκογειτονιά Αρχανών έχει τα χαρακτηριστικά των μινωικών ανακτόρων και θεωρείται ότι πρόκειται για ένα ακόμη μινωικό ανάκτορο.

Κτίστηκε γύρω στο 1900 π.Χ. (Παλαιοανακτορική περίοδος). Γύρω στο 1700 π.Χ. επέρχεται η πρώτη καταστροφή του κτηρίου αυτού, πιθανόν από σεισμό. Ανοικοδομείται όμως και πάλι. Τα λείψανα που βλέπει σήμερα ο επισκέπτης ανήκουν στο ανάκτορο αυτό της Νεοανακτορικής περιόδου το οποίο καταστράφηκε γύρω στο 1450 π.Χ.

Σε οικόπεδο νοτιοδυτικά της Τουρκογειτονιάς έχει έρθει στο φως μινωικός **θεατρικός χώρος**.

Αρχάνες, Τουρκογειτονιά.

Ζώμινθος (;)

Περιφραγμένος αρχαιολογικός χώρος. Μη επισκέψιμος προς το παρόν. Η Ζώμινθος είναι οροπέδιο στους πρόποδες του Ψηλορείτη. Βρίσκεται δυτικά του χωριού Ανώγεια στη διαδρομή από την Κνωσό στο Ιδαίο Άντρο. Τα ευρήματα από την ανασκαφή της Ζωμίνθου είναι ιδιαίτερα σημαντικά αλλά προς το παρόν ακόμη αδημοσίευτα. Θεωρείται από την ανασκαφέα Έφη Σακελλαράκη ότι πρόκειται για ένα ακόμη μινωικό ανάκτορο.

Η μινωική Ζώμινθος.

Δαμάντρι (;)

Περιφραγμένος αρχαιολογικός χώρος που ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Μη επισκέψιμος. Η θέση βρίσκεται σε χαμηλό γήλοφο, βορειοανατολικά του σημερινού χωριού Πραιτώρια. Η λαξευτή πρόσοψη καθώς και η πληθώρα δόμων με «τεκτονικά σημεία» δείχνει τη σπουδαιότητα του κτηρίου. Η ως τώρα έρευνα έχει παρακολουθήσει την πορεία του σε έκταση περίπου τριών στρεμμάτων, ενώ η συνολική του έκταση φαίνεται να είναι μεγαλύτερη.

Το κεντρικό κτήριο φαίνεται ότι καταστράφηκε στους Υστερομινωικούς Ι Β χρόνους, γύρω στο 1450 π.Χ. Η καταστροφή του οφείλεται σε φωτιά.

Φαιστός

Περιφραγμένος αρχαιολογικός χώρος που ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Είσοδος με εισιτήριο. Η Φαιστός είναι κτισμένη πάνω σε χαμηλό λόφο και δεσπόζει στην εύφορη κοιλάδα της Μεσαράς.

Η Φαιστός αποτελούσε ένα από τα σημαντικότερα κέντρα του μινωικού πολιτισμού.

Η κατοίκηση στη Φαιστό αρχίζει από τη νεολιθική περίοδο, όπως φανερώνουν θεμέλια νεολιθικών κατοικιών, εργαλεία, ειδώλια και όστρακα αγγείων που αποκαλύφθηκαν κάτω από το ανάκτορο κατά τις ανασκαφές. Η ζωή στο λόφο συνεχίζεται και κατά την Προανακτορική εποχή. Το πρώτο ανάκτορο χτίστηκε στα 1900 π.Χ. Φαίνεται ότι ο μεγάλος σεισμός που έγινε γύρω στο 1700 π.Χ. ήταν η αιτία της καταστροφής του. Ένα μεγάλο τμήμα του πρώτου ανακτόρου της Φαιστού σώζεται μέσα στον αρχαιολογικό χώρο. Είναι επισκέψιμο μετά από ειδική άδεια. Στο πρώτο μινωικό ανάκτορο ανήκει η δυτική αυλή με τον σημαντικό **θεατρικό χώρο**. Η ύπαρξη του θεατρικού χώρου συνεχίστηκε με μικρές αλλαγές και στο ανάκτορο της Νεοανακτορικής εποχής.

Το δεύτερο επιβλητικό ανάκτορο της Φαιστού οικοδομήθηκε τη λεγόμενη Νεοανακτορική εποχή. Σε αυτό ανήκουν και τα περισσότερα αναστηλωμένα σήμερα λείψανα. Το ανάκτορο αυτό καταστράφηκε γύρω στο 1450 π.Χ. Η μινωική πόλη αναπτύσσεται γύρω από το ανακτορικό κέντρο σε μεγάλη έκταση.

Φαιστός, ο θεατρικός χώρος.

Αγία Τριάδα (Βασιλική Έπαυλη ανακτορικού χαρακτήρα)

Περιφραγμένος αρχαιολογικός χώρος. Ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Είσοδος με εισιτήριο. Πρόκειται για πολύ σημαντικό αρχαιολογικό χώρο κοντά στη Φαιστό. Έχει έρθει στο φως Βασιλική Έπαυλη ή μικρό μινωικό ανάκτορο. Υπάρχει και μικρός **θεατρικός χώρος**. Ανήκει στην Νεοανακτορική εποχή και καταστράφηκε γύρω στο 1450 π.Χ.

Το κτηριακό συγκρότημα της Αγίας Τριάδας θεωρείται Έπαυλη ή μικρό ανάκτορο, όπως και το μικρό ανάκτορο της Κνωσού. Αποτελείται από δύο πτέρυγες που σχηματίζουν ένα ακανόνιστο σχήμα L και, ενώ δε διαθέτει τις διαστάσεις των ανακτόρων της Φαιστού και της Κνωσού, έχει όλα τα χαρακτηριστικά της ανακτορικής αρχιτεκτονικής. Διαθέτει «πολύθυρα», διαμερίσματα με φωταγωγούς, δωμάτια ιερών, συστήματα αποθηκών, θησαυροφυλάκια, εργαστήρια, κλιμακοστάσια, στοές, αυλές, άνδηρα και εξώστες, δρόμους και αυλές πλακόστρωτες. Το συγκρότημα χαρακτηρίζεται από ιδιαίτερη χάρη και εντυπωσιακή διακόσμηση. Οι τοίχοι ήταν επενδυμένοι με γυψολιθικές πλάκες και διακοσμημένοι με τοιχογραφίες, που ξεπερνούν σε αριθμό τις τοιχογραφίες όλης της μινωικής Κρήτης. Μία σειρά από κλιμακοστάσια οδηγούσαν στον επάνω όροφο.

Στο νότιο τμήμα, που ήταν πολύ απλά κατασκευασμένο, μια σειρά από δωμάτια έβλεπαν σε έναν μακρόστενο διάδρομο, όπου βρίσκονταν μάλλον οι βοηθητικοί χώροι. Σε έναν από αυτούς βρέθηκε το περίφημο λίθινο κύπελλο της αναφοράς. Στο βορειοδυτικό τμήμα βρίσκονταν οι χώροι διαμονής του άνακτα. Τα δάπεδα καλύπτονταν από κόκκινο κονίαμα. Η κεντρική αίθουσα συνδέεται, μέσω δύο πολυθύρων, με μία περίστυλη αυλή και ένα φωταγωγό στα βόρεια. Στη συνέχεια υπάρχει δωμάτιο με θρανία και άλλο μικρότερο με αλαβάστρινο πόδιο που ίσως χρησίμευε ως κλίνη. Στο χώρο βορειοανατολικά του πολύθυρου βρέθηκε το αρχείο με πολλά πήλινα σφραγίσματα, ενώ ακολουθεί δωμάτιο τοιχογραφημένο με παραστάσεις κρίνων και αγριόγατων. Σε παραπλήσιο χώρο βρέθηκαν 9 χάλκινα τάλαντα, στοιχείο που έδωσε την ονομασία στο δωμάτιο αυτό ως θησαυροφυλάκιο.

Τη μινωική Βασιλική Έπαυλη διαδέχτηκε μεγάλο μέγαρο μυκηναϊκού τύπου. Έχει επίσης ερευνηθεί τμήμα της μινωικής πόλης. Προς το τέλος της εποχής του Χαλκού ο ανοικτός χώρος, ο λεγόμενος Πλατεία των Ιερών, ήταν χώρος διαχρονικής λατρείας και στους Πρώιμους Ελληνικούς Χρόνους.

Αγία Τριάδα.

Αγία Τριάδα, ο θεατρικός χώρος.

Μοναστηράκι

Περιφραγμένος αρχαιολογικός χώρος που ανήκει στο Ελληνικό Δημόσιο. Είσοδος με εισιτήριο. Κοντά στο χωριό Μοναστηράκι Αμαρίου, έχει ανασκαφεί σημαντικό παλαιοανακτορικό μινωικό ανακτορικό κέντρο. Χαρακτηρίζεται από μεγάλη κεντρική αυλή γύρω από την οποία υπάρχει

σημαντικό κτήριο και συγκροτήματα αποθηκών, εργαστηριακών χώρων και αρχαία πήλινων σφραγισμάτων. Υπάρχει **χώρος θέασης** μοναδικού μέχρι σήμερα χαρακτήρα. Φαίνεται ότι κτίστηκε μετά το 2000 π.Χ. Καταστράφηκε γύρω στο 1700 π.Χ. από μεγάλη πυρκαγιά που ίσως προκλήθηκε από σεισμό.

Η κεραμική και τα σφραγίσματα που βρέθηκαν στο ανακτορικό κέντρο του Μοναστηρακίου μοιάζουν με αυτά της Φαιστού, γεγονός που υποδηλώνει πως τα δύο αυτά κέντρα είχαν στενή σχέση.

Τμήμα του μινωικού ανακτορικού κέντρου στο Μοναστηράκι

Χανιά

Κάποιοι από τους χώρους είναι απαλλοτριωμένοι, περιφραγμένοι και μη επισκέψιμοι. Η Κυδωνία ήταν σημαντική αρχαία πόλη-κράτος στην Βόρειοδυτική ακτή της Κρήτης, στο σημείο όπου σήμερα είναι κτισμένη η πόλη των Χανίων. Η μινωική πόλη βρίσκεται κάτω από τη σύγχρονη πόλη των Χανίων και κυρίως στη συνοικία που φέρει το όνομα Καστέλλι, για αυτό έχει ερευνηθεί τμηματικά ανά οικοπέδο.

Θεωρείται ότι υπήρχε μινωικό ανάκτορο λόγω της ύπαρξης αρχαίων σφραγισμάτων. Το ανάκτορο αυτό καταστράφηκε γύρω στο 1450 π.Χ. όπως και τα άλλα μινωικά ανάκτορα της Νεοανακτορικής εποχής.

Φαίνεται ότι η Κυδωνία, το όνομα της οποίας αναφέρεται στις πινακίδες της Γραμμικής Β του ανακτόρου της Κνωσού, συνέχισε να είναι και σημαντικό ανακτορικό κέντρο μυκηναϊκών χρόνων.

Ευρήματα από τις σύγχρονες αρχαιολογικές ανασκαφές εκτίθενται στο Αρχαιολογικό Μουσείο Χανίων.

Τα Χανιά της Νεοανακτορικής εποχής από τη θάλασσα. Διακρίνονται τα κτήρια πάνω στο λόφο του Καστελλίου. Μεγάλο σφράγισμα.

Χρονολόγιο των φάσεων του μινωικού πολιτισμού μέχρι τους Πρώιμους Ελληνικούς Χρόνους

ΠΡΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΡΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΡΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΡΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΡΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΡΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
ΠΡΩΤΟΜΙΝΩΙΚΗ ΕΠΟΧΗ		ΜΕΣΟΜΙΝΩΙΚΗ ΙΒ-ΙΙΒ		ΜΕΣΟΜΙΝΩΙΚΗ ΙΑ		ΜΕΣΟΜΙΝΩΙΚΗ ΙΑ		ΜΕΣΟΜΙΝΩΙΚΗ ΙΑ		ΜΕΣΟΜΙΝΩΙΚΗ ΙΑ	
3200/3000-2100 π.Χ.		1900-1700 π.Χ.		2100/2000-1900 π.Χ.		2100/2000-1900 π.Χ.		2100/2000-1900 π.Χ.		2100/2000-1900 π.Χ.	
ΠΑΛΑΙΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΑΛΑΙΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΑΛΑΙΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΑΛΑΙΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΑΛΑΙΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΑΛΑΙΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
ΜΕΣΟΜΙΝΩΙΚΗ ΙΒ-ΙΙΒ		ΜΕΣΟΜΙΝΩΙΚΗ ΙΒ-ΙΙΒ		ΜΕΣΟΜΙΝΩΙΚΗ ΙΑ		ΜΕΣΟΜΙΝΩΙΚΗ ΙΑ		ΜΕΣΟΜΙΝΩΙΚΗ ΙΑ		ΜΕΣΟΜΙΝΩΙΚΗ ΙΑ	
1900-1700 π.Χ.		1900-1700 π.Χ.		2100/2000-1900 π.Χ.		2100/2000-1900 π.Χ.		2100/2000-1900 π.Χ.		2100/2000-1900 π.Χ.	
ΝΕΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΝΕΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΝΕΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΝΕΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΝΕΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΝΕΟΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
ΜΜ ΙΙΙΑ - ΥΜ ΙΒ		ΜΜ ΙΙΙΑ - ΥΜ ΙΒ		ΜΜ ΙΙΙΑ - ΥΜ ΙΒ		ΜΜ ΙΙΙΑ - ΥΜ ΙΒ		ΜΜ ΙΙΙΑ - ΥΜ ΙΒ		ΜΜ ΙΙΙΑ - ΥΜ ΙΒ	
1700-1450 π.Χ.		1700-1450 π.Χ.		1700-1450 π.Χ.		1700-1450 π.Χ.		1700-1450 π.Χ.		1700-1450 π.Χ.	
ΤΕΛΙΚΗ ΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΤΕΛΙΚΗ ΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΤΕΛΙΚΗ ΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΤΕΛΙΚΗ ΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΤΕΛΙΚΗ ΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΤΕΛΙΚΗ ΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
ΥΜ ΙΙ - ΥΜ ΙΙΙ Α2		ΥΜ ΙΙ - ΥΜ ΙΙΙ Α2		ΥΜ ΙΙ - ΥΜ ΙΙΙ Α2		ΥΜ ΙΙ - ΥΜ ΙΙΙ Α2		ΥΜ ΙΙ - ΥΜ ΙΙΙ Α2		ΥΜ ΙΙ - ΥΜ ΙΙΙ Α2	
1450-1370 π.Χ.		1450-1370 π.Χ.		1450-1370 π.Χ.		1450-1370 π.Χ.		1450-1370 π.Χ.		1450-1370 π.Χ.	
ΜΕΤΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΜΕΤΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΜΕΤΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΜΕΤΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΜΕΤΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΜΕΤΑΝΑΚΤΟΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
ΥΜ ΙΙΙ Α2 - ΥΜ ΙΙΙ Γ		ΥΜ ΙΙΙ Α2 - ΥΜ ΙΙΙ Γ		ΥΜ ΙΙΙ Α2 - ΥΜ ΙΙΙ Γ		ΥΜ ΙΙΙ Α2 - ΥΜ ΙΙΙ Γ		ΥΜ ΙΙΙ Α2 - ΥΜ ΙΙΙ Γ		ΥΜ ΙΙΙ Α2 - ΥΜ ΙΙΙ Γ	
1370 - 1050 π.Χ.		1370 - 1050 π.Χ.		1370 - 1050 π.Χ.		1370 - 1050 π.Χ.		1370 - 1050 π.Χ.		1370 - 1050 π.Χ.	
ΠΡΩΤΟΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΡΩΤΟΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΡΩΤΟΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΡΩΤΟΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΡΩΤΟΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΠΡΩΤΟΓΕΩΜΕΤΡΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
ΠΡΩΙΜΗ		ΠΡΩΙΜΗ		ΠΡΩΙΜΗ		ΠΡΩΙΜΗ		ΠΡΩΙΜΗ		ΠΡΩΙΜΗ	
970-900 π.Χ.		970-900 π.Χ.		970-900 π.Χ.		970-900 π.Χ.		970-900 π.Χ.		970-900 π.Χ.	
ΥΠΟΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΥΠΟΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΥΠΟΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΥΠΟΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΥΠΟΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΥΠΟΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
ΥΠΟΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΥΠΟΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΥΠΟΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΥΠΟΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΥΠΟΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ		ΥΠΟΜΙΝΩΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ	
1050-970 π.Χ.		1050-970 π.Χ.		1050-970 π.Χ.		1050-970 π.Χ.		1050-970 π.Χ.		1050-970 π.Χ.	